

TKP MERKEZ KOMİTESİ'NİN 24 AĞUSTOS GÜNLÜ BİLDİRİSİ:

Bölgede barış için; Ellerinizi Kürt Halkının Üzerinden Çekin !

● TKP, YOKSUL, ÇİLELİ, EZİLEN VE YOKEDİLMEK İSTENEN KÜRT HALKININ KESİN OLARAK YANINDA OLDUĞUNU AÇIKÇA İLAN EDİYOR

● REAGAN YÖNETİMİ, TÜRKİYE'Yİ NATO'NUN TRUVA ATI OLARAK BÖLGEYE SIZDIRMAYA ÇALIŞMAKTADIR

● DOĞU'DA SİLAH ŞAKIRDATMANIN, ÜLKENİN BATI'SINDA EGE'DEKİ GERGİNLİKLE DOLAYSIZ BAĞI VARDIR

● TÜRK-YUNAN ANLAŞMAZLIKLARI, NATO'NUN DIŞINDA, İKİ ÜLKE ARASINDA GÖRÜŞMELER YOLUYLA BARIŞÇI BİR ŞEKİLDE ÇÖZÜLMELİDİR

Yurttaşlar,
Günlerden beri, Türkiye, Irak ve İran Kürdistanı'nda Türk Silahlı Kuvvetleri, tam bir kırım eylemi yürütüyor. Yasal basın, bu konuda yalnızca sıkıyönetimin emrettiği biçimde haber vermekte ve halkımızı aldatmaktadır.

Gerçek durum şudur:
Eruh, Şırnak ve çevresinde, bundan on gün önceki olayları bahane eden cunta, tüm sınır illerinde ve aynı zamanda sınırlarımızın kilometrelerce dışında Irak ve İran topraklarında yeni bir askeri saldırı başlatmış bulunuyor. Bu saldırının gerçek amacı, Türkiye'yi bölgede Amerika'nın jandarması yapma planını uygulamaya koymaktır. Geçen yıldan beri bu kirli iş, Kürt halkına karşı kanlı bir kırım uygulayarak prova ediliyor.

Herşeyden önce, TKP, yoksul, çileli, ezilen ve yok edilmek, tarihten silinmek istenen Kürt halkının kesin olarak yanında olduğunu açıkça ilan etmektedir. Generaller, ellerini Kürt halkının üzerinden çekmelidirler. Bölgede faşist, milliyetçi ve teokratik Türk, Arap ve İran rejimlerinin kanlı çemberine düşürülen Kürt ulusuyla dayanışma şimdi, demokratlığın, barıştan yana olmanın ölçütü haline gelmiştir. Kendi kaderini özgürce belirleme hakkını ileri sürmekten başka hiçbir şey istemeyen kahraman Kürt halkının savaşını, provakasyonların yarattığı sis perdesi nedeniyle göremeyen o nedenle Türk ulusu için utanç verici şovenist kampanyaya seyirci kalanlar, bize göre, Türkiye'nin karşı karşıya olduğu tehlikeleri hâlâ anlayamamaktadırlar.

Şu anda, bölgedeki askeri hareket, doğrudan doğruya Genel Kurnay Başkani, yüksek komutanlar ve İçişleri Bakanı tarafından yönetilmektedir. Bölgeye günlerden beri aralıksız yeni askeri birlikler sevkedilmekte, harekette ağır silahlar, savaş helikopterleri kullanılmaktadır. Oysa, başbakan Özal, başına verdiği 22 Ağustos günlü demecinde, Güneydoğu'daki olayların, "propaganda

amacı taşıyan, önemsiz olaylar" olduğunu belirtmiştir. Şu halde, son askeri hareket, çok daha başka ve "önemli" amaçlar için yapılıyor.

Şimdi durum gün gibi ortadadır:

Reagan yönetimi, Irak-Iran savaşından ve her iki tarafın Kürt ulusal hareketi ile olan çelişkilerinden yararlanarak Türkiye'yi NATO'nun Truva Atı olarak bölgeye sızdırmaya çalışmaktadır.

Evren'in Kürdistan seferi, Basra Körfezi serüvenine doğru atılmış tehlikeli bir adımdır.

Doğuda silah şakırdatmanın, ülkenin Batısında, Ege'deki gerginlikle dolaysız bağı vardır. Yunan hükümeti Yunanistan'a tehlikenin Sovyetler Birliği'nden ve öteki sosyalist ülkelerden gelmediğini açıkladı ve Ege'deki NATO manevralarını boykot etti. Evren-Özal diktatörlüğü ise ulusal çıkarlarımızı emperyalizme peşkeş çekmekle kalmıyor, ABD ve NATO'nun çıkarlarını savunmanın şampiyonluğunu yapıyor.

ABD, Türk-Yunan anlaşmazlıklarından, bölgede kendi egemenliğini pekiştirmek, özellikle Ege'yi saldırgan bir NATO gölüne çevirmek ve Kıbrıs'ı batırılmaz bir uçak gemisi yapmak için yararlanıyor.

NATO Başkomutanı Rogers Türkiye'ye hangi amaçlarla geldi ve Türkiye'den yeni ne kopardı? Şimdi bu soruyu yalnızca halkımız, ulusal, demokratik güçler değil ABD'ye dün en hayırhah bakan kimi politikacılar bile soruyor. Hükümetin, Rogers'in gelişi ve gidişi üzerine hiç bir resmi açıklama yapmaması halkımızın kaygılarını artırıyor.

Açık olan şudur: Rogers kendi adıyla anılan planı Ege'de uygulamaya çalışıyor. ABD hakimliği perdesi arkasında gizlenen bu planın amacı sosyalist ülkelere karşı bölgede silah yığınağını hızlandırmak ve ona sağlam bir kumanda mekanizması yaratmaktır. Bu çerçevede Rogers sözde NATO kuvvetlerinden bağımsız örgütlenen Ege ordusunun savaş zamanında NATO'ya

bağlanmasına çalışıyor.

ABD ülkemizin Doğusunda ve Batısında barış ve insanlık düşmanı böylesine tehlikeli savaş planları hazırlarken Sovyetler Birliği dünya barışı için üst üste yaptığı girişimlere bir yenisini ekledi. Ortadoğu'da savaşa ve gerginliğin tırmanmasına son vermek için 29 Temmuz 1984 günlü bir barış planı önerdi. Bu planı İsrail dışında, hemen tüm Arap ülkeleri destekledi. Türk hükümeti ise susmayı tercih etti. Oysa açık ki, Sovyetler Birliği'nin bu etkili barış planı Arap halklarının olduğu gibi Kürt halkının ve bölgedeki tüm halkların çıkarıdır. TKP, Sovyetler Birliği'nin önerisinin halkımızın çıkarlarını doğrudan ifade ettiğini görüyor ve bu önerileri destekliyor. Tüm bu gerçekler Türkiye'ye tehlikenin Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerden gelmediğinin en açık kanıtıdır.

Yurttaşlar,

Türkiye, ABD emperyalizminin dünya ölçüsündeki saldırgan planlarında çok tehlikeli bir rol almıştır. TKP, barıştan ve ulusal bağımsızlığımızdan, demokrasiden yana tüm güçlerin, halkımızın dikkatini bir kez daha şu noktalara çekmek istiyor.

Birincisi, Türkiye Pentagon'un planlarında Sovyetler Birliği'ne karşı bir sıçrama tahtası rolü oynayacaktır. Konrad Freitag adlı NATO subayının ağzından kaçırıldığı gibi nükleer savaşta Türkiye, Sovyetler Birliği'ne karşı "ilk vuruş" noktası olarak gözden çıkarılmıştır. Bu amaçla topraklarımıza atom roketleri yerleştirilmesi planlanıyor, yine bu amaçla üsler genişletiliyor, yeni üsler yapılıyor. Ülkemizin silahlandırılmasına hız veriliyor.

İkincisi, ABD Türkiye'yi Ortadoğu'da İran'dan boşalan jandarmalık görevine hazırlıyor. Aynı zamanda, ABD'nin desteğiyle, Pakistan, Mısır, Suudi Arabistan gibi gerici rejimlerle Türkiye arasında askersel işbirliği anlaşmaları imzalanıyor, gerici bir blok oluşturma

PARTİ YAŞAMI

64 yaşında genç bir parti

• Kerim Varan-İstanbul

10 Eylül 1920'de kurulduğundan bu yana, ateş boylarında dövuşen TKP'nin bir sıra neferi olmaktan onur duyuyorum. 64 yıllık savaşta neler görmedik ki? Ama, halkımızın davasına baş koymuş biz komünistleri, bir an olsun ulusal bağımsızlık ve demokrasi kavgasından ayrılmadılar. Bundan böyle de hiç ayıramazlar.

Bugün partimiz 64 yaşında genç bir partidir. İşçi sınıfımızın köklü savaşım geleneklerini kendinde toplayan TKP, her yeni savaş yılına, daha genç, daha enerjik giriyor. TKP, yeni bir Türkiye için savaşanların umududur. Fabrikalardan, mahallelerden, okullardan, köylerden, tüm Türkiye'den yüksek

len "Yok mudur kurtaracak bu bahtı kara kadereni" çağrısına biz komünistler "Var-dır" yanıtını veriyoruz.

Kendimize, partimize güvenimiz vardır. Proleter enternasyonalizmine ve Marksizim-Leninizme sarsılmaz bağlılığımızla, savaşlar içinde kazandığımız deneyimlerimizle, bilimi her geçen gün Türkiye koşullarına yaratıcılıkla uygulayarak, daha atılgan, daha dinamik savaşarak, bu yanıtın gereğini yerine getireceğimizi kanıtıyoruz. Önümüzde katedilmesi gereken yolun olduğunu biliyoruz, ama şimdiden, bunu başaracağımızı etimizde-kemiğimizde duyuyoruz. TKP'nin katılımı olmaksızın, Türkiye'de hiçbir politik güç, hiçbir ulusal ve sosyal sorunu çözemeyecektir. Bu gerçek her geçen gün daha iyi görülüyor. Bu konuşmuş, çürüten düzeni vurup yıkmak, çekilen acılara son vermek, halkımızın ellerinde yükselecek bağımsız, demokratik ve barışçı bir Türkiye'ye yolu açmak, bugün her zamankinden fazla biz komünistlerin çabalarına bağlıdır. Partimizi ideolojik,

politik ve örgütsel olarak daha da güçlendireceğiz.

Haydar Kutlu yoldaş, 5. Kongrede hepimiz adına şöyle demişti: "Mustafa Suphi'nin 1920'de yükselttiği TKP'nin 63 yıllık bayrağını devralan ve arasından Deniz yoldaş gibi yiğit bir komünisti

yaratan bu kuşak, Türkiye'de işçi sınıfının, halkın devrimini utkuya ulaştırmaya yeteneklidir. Bu tarihsel görevi bizden sonraki kuşaklara bırakmayacağız. Onlara yeni dünyayı kurma görevini bırakacağız." Sözümler söz! Bu olacaktır, kararlıyız!

Komünist YARIŞMA

daha çok haber... daha çok yazı... parti basınına güçlendir...

TKP üye ve sempatizanlarına, TKP yayınlarını izleyen emekçilere, köylülere, gençlere, aydınlara, kadın-erkek tüm yurttaşlara çağrı!

Euren-Özal diktatörlüğü zorbalığa ve zorbalığın halktan gizlenmesine dayanıyor. Diktatörlük ülkemizde ağır bir baskı ve sansür düzeni kurmuştur. Basın bir yandan ağır baskı nedeniyle, öte yandan tekeli gerici basının gerçekleri saptırma çabaları yüzünden işlevini yerine getirememektedir. Dürüst, namuslu gazeteciler görevlerini yapamaz hale getirilmişlerdir.

Bu nedenle, diktatörlüğün demokrasiye geçiş yalanlarına paralel olarak ağırlaşan sansürü kırmak, gerçeklerin üstünün örtülmesine engel olmak, zorbalığın gözlerden gizlenmesine olanak tanımamak görevi, her zamankinden daha çok komünist basının üzerine düşüyor. Türkiye Komünist Partisi bu görevini, işçilerin, köylülerin, gençlerin, aydınların aktif destek ve katılımıyla yerine getiriyor. Bu amaçla açtığımız, parti basınına, radyo yayınlarına mektupla haber ve yazı göndererek besleme yarışması, partimizin 64. kuruluş yıldönümü olan Eylül ayı sonunda altıncı ayını dolduruyor. Geçen aylar, partimizin yayın or-

Arkası 9. sayfada

TKP'nin Sesi'ne kulak ver!
Dinle, dinlet!

Hergün saat 5'de 25m, 11820 kHz; saat 7, 9, 11, 13, 17, 19'da 31m, 9585 kHz; saat 21, 23, 01'de 49m, 6200 kHz; Pazar günleri bunlara ek olarak saat 15'de 31m, 9585 kHz.

Birleşmiş Milletler, 1985 yılını "Uluslararası Gençlik Yılı" olarak ilan etti. 1985 yılının dünya gençliği açısından bir başka önemli olayı da, Temmuz-Ağustos aylarında Moskova'da yapılacak olan 12. "Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali"dir. Dünya gençliği, daha şimdiden 860 gençlik ve öğrenci örgütünün katılmak için müracaat ettiği Moskova Festivali'ne farklı sosyo ekonomik-politik koşullarda hazırlanıyor.

Türkiye gençliği, "Uluslararası Gençlik Yılı"nın faşist cuntanın azgın saldırı ve baskıları altında karşılıyor. Bugün ülkemizdeki faşist diktatörlüğün uygulamalarından ve ulusal hıyanet politikalarından en çok zarar gören bir kesimi de genç kuşak oluşturuyor. Uygulanan IMF güdümlü ekonomik yıkım politikalarının sonucu artan işsizlik, herkesten çok genç kesimi etkiliyor. Ulusal kaynakların aslan payının bir avuç holdingin palazlanmasına ve silahlanmaya ayrılması sonucu eğitim ve öğretime yapılan harcamaların gerekenin çok altında tutulması, yüzbinlerce gencin eğitim olanağından yoksun olmasını getiriyor. Kürt gençliği üzerinde, bütün bunların yanı sıra bir de şoven baskılar her geçen gün biraz daha artıyor. Bugün bu kokuşmuş düzenin Türkiye gençliğine sundu-

Tüm antifaşist, antiemperyalist, antişovenist gençlerin birliği için!

ğu yalnızca işsizlik, yoksulluk, okulsuzluk, baskı, terör, işkence, zindan ve darağacıdır. Binlerce genç cuntanın zindanlarında çürümeye terk edilmiş, dışardaki yüzbinlercesi ise faşist, militarist propogandayla, emperyalist beyin yıkama ve yozlaştırma kampanyasının açık hedefi haline getirilmiştir. Diyebiliriz ki, Cumhuriyet tarihinin en karanlık günlerinde yaşayan, 80'li yılların bu genç kuşağı, bu anlamda en şanssız kuşaktır. Ancak başka bir anlamda da en şanslı kuşaktır. Çünkü bu kuşağın önünde tarihsel bir olanak, kendinden önceki hiçbir kuşağın sahip olmadığı ölçüde, boylu boyunca durmaktadır; Türkiye halkının kaderini değiştirmede aktif yer alma, barış içinde özgür bir geleceği kendi elleriyle kurma olanağı.

Bugün gençlik, iş istiyor; eğitim olanağı istiyor; tüm demokratik hak ve özgürlüklerinin tanınmasını istiyor; bağımsız bir ülkede barış içinde özgür ve güvenli bir gelecek istiyor. Ne ki, salt istemek yetmiyor. Bunları elde etmek için ardıcıl savaşım vermek gerekiyor. Bugün gençliğin önünde,

işçi sınıfı ve emekçi halk, tüm demokrasi güçleriyle birlikte ulusal bağımsızlık, barış ve ulusal demokrasi için savaşım verme, yoksulluğun, toplumsal çürümüşlüğün önünü alma, baskı ve zorbalığı yoketme, özgür ve mutlu bir yaşam kurma görevi duruyor. Bu görevin üstesinden gelebilmenin yolu ise, örgütlü birlikten geçiyor.

Bugün Türkiye gençliğinin, köklü gelenekleri olan, gençliğin tüm anti-faşist, antiemperyalist, antişovenist, yurtsever güçlerini birleştirme yeteneğine sahip olduğunu, yükselen savaşımıyla ortaya koyan örgütlü vardır. Bu, İlerici Gençlik Örgütüdür. Cuntanın geldiği ilk günden beri bu örgüt ağır gizlilik koşullarında, illegal olarak gençlik yığınları içinde çalışmalarını sürdürüyor. "Emperyalizme ve faşizme karşı olan tüm gençler birleşin" belgisi altında, iki yıldan beri düzenli olarak yayını sürdürülen "İleri" gazetesi gençliğe bu savaşımında yol gösteriyor.

TKP 5. Kongresi'nin aldığı 11 No'lu "Gençlik içinde çalışma üzerine" başlıklı karar, gençlik içinde çalışan

Arkası 8. sayfada

Sosyalist Bulgaristan'ın 40. yılı

İkinci Dünya Savaşı öncesinde Amerikan Newsweek dergisi şunları yazmıştı: "Bulgaristan, 10 mil kadar kaldırımlı yolu olan, ürettiği elektrik enerjisi New York'un Times Skwer'indeki reklam ışıkları için bile yetmeyecek bir ülkedir. Köylüleri 30 yaşında yaşlanıyorlar. Çocukları otomobil görmemiş, radyo dinlememiştir. "Yine o yıllarda bir Avusturyalı gazeteci de şunları yazmıştı: "Bu küçük ve şirin ülkenin geleceğine inanmak istiyorum, ama inanmıyorum. O, bu acı yazgısından hiçbir zaman kurtulamaz".

Aradan 40'a yakın yıl geçtikten sonra yine Amerikalı tanınmış bir gazeteci Robert Lewis günlük "Post" gazetesinde bir dizi yazıda Bulgaristan'ın ekonomik gelişme tempoları ve özellikle tarım alanında kişi başına düşen üretim bakımından ABD'den önde geldiğini belirtti.

40 yıl içinde böyle bir gelişme nereden görülmüştür? Ancak halkın işbirlikçi-faşist yönetimlere başkaldırmasıyla, Sovyet Ordusu'nun Hitler faşizminin başını ezmesinden sonra kurulan ve Sovyetler Birliği'nin gösterdiği yardımıyla hızla gelişen ülkelerde, Bulgaristan da bu ülkelerden biridir. Komşumuz Bulgaristan'da da 9 Eylül 1944'te gerçekleştirilen sosyalist devrimden sonra büyük başarılar elde edildi. Devrimden sonra insanın insanı sömürmesine son verildi, üretim araçları tüm halkın malı haline getirildi, ülke planlı, düzenli gelişme yoluna koyuldu. Tarım reformu, sosyalist sanayileşme, kültür reformu bu gelişme yolunun başlıca kilometre taşlarını oluşturdular.

Sosyalist devrim, Bulgaristan halkının tarihinde yepyeni bir çağ açtı. Devrimden sonra kurulan halk devleti geçmişten kalan ağır mirası ortadan kaldırdı. Ülkede sosyalizmin maddi ve teknik temelini oluşturdu ve giderek güçlendirdi. Bu da üretim güçlerinin hızla gelişmesine, üretim ilişkilerinin yetkinleşmesine, toplumun sosyal-sınıfsal yapısının, insanların yaşam tarzının değişmesine, halkın genlik düzeyinin yükselmesine yol açtı.

Bulgaristan, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana geçen dönemde ekonomik gelişme tempoları en yüksek olan ülkeler arasında yer aldı. Ve bugün de dünya çapında ekonomik konjonktürün karmaşıklaşmasına karşın dinamik, istikrarlı gelişme tempolarını sürdürüyor. Son 12 yıl içinde ülkenin ulusal geliri 2,3 kat arttı. Bir zamanlar 10 mil kadar kaldırımlı yolu varken şimdi 32 bin kilometre geniş, modern yolu var. Elektrik enerjisinin girmediği tek bir evcik yok. Elektrik enerjisi sanayi ve tarım alanında geniş olarak kullanılan üretici bir güç oldu. Bugün Bulgaristan elektrik enerjisi bakımından kendi gereksinimlerini karşıladıktan başka Türkiye'ye, Yunanistan'a ve Yugoslavya'ya da elektrik enerjisi sağlamaktadır. Ülkemize bu yıl, komşu Bulgaristan'dan sağ-

lanacak elektrik enerjisi 2 milyar kilovatsaatın üstünde olacaktır.

Komşu Bulgaristan'da sosyalizm emekçi insanları sömürü, işsizlik, yoksulluk gibi kapitalist toplumun kurtulamadığı ve hiç bir zaman da kurtulamayacağı hastalıklardan kurtardı. Sosyalist toplum düzeni tüm insanlara her yönlü gelişebilmeleri için eşit haklar, parasız eğitim, parasız sağlık hizmetleri sağladı. Ülkede konut sorunu başarıyla çözüldü, emekçilerin çalışma ve dinlenme koşulları iyileşiyor. Son 11 yılda emekçilerin reel ücretleri yüzde 55 oranında arttı. Bugün Bulgaristan gıda malları ve dayanıklı mallar tüketimi bakımından dünyanın en önde gelen ülkelerine iyice yaklaştı. Önceleri insanların 30 yaşında yaşlandıkları, bu ülkede ortalama yaş 73'tür.

BHC, 40 yıllık planlı, düzenli gelişmesiyle geri kalmış bir tarım ülkesinden gelişmiş bir sanayi-tarım ülkesine dönüşmüştür.

Sosyalist Bulgaristan tüm varlığı boyunca ardıcıl olarak barış politikasını

uyguluyor. Reagan yönetiminin başını çektiği emperyalizmin en gerici, militarist çevrelerinin nükleer felaket tohumları ektikleri olağanüstü gergin günümüz koşullarında da Bulgaristan halkı gelişmiş sosyalist toplum kuruculuğunu barış savaşıyla, nükleer savaş tehlikesine karşı savaşımla birleştiriyor. Özellikle Balkanlar'ın nükleer silahlardan arındırılmış bölge haline getirilmesi için büyük çaba harcıyor. Ne var ki bu son derece önemli girişimin gerçekleşmesini ABD'nin, NATO'nun dümensuyunda giden Evren-Özal diktatörlüğü engelliyor. Öte yandan dünyadaki ve ülkemizdeki en gerici, en karanlık güçler sosyalist Bulgaristan'ın başarılarını gözden düşürmek için ona karşı çeşitli provokasyonlara başvuruyorlar, karaçalmaya yelteniyorlar. Emperyalizmin gizli servisleri ve propaganda araçları, Türk faşistleriyle el ele, komşumuz Bulgaristan'a karşı kirli bir kampanya yürütüyorlar. Ne ki gerçekler hiç bir şeyle gizlenemez. Sosyalist Bulgaristan, halkımızın güvenilir bir dostu olarak kalıyor.

Türkiye komünistleri, ilerici güçler, emekçi halkımız komşu Bulgaristan emekçilerine devrimlerinin 40. yılında yeni, daha büyük başarılar diliyorlar.

Slovak ulusal ayaklanmasının 40. yılı

• Ahmet ALAN

29 Ağustos, yalnız Slovak değil, aynı zamanda öteki Avrupa halklarının tarihinde de önemli bir gündür. 1944 Slovak Ulusal Ayaklanması'nın tarihsel önemi, 40. yıldönümünde daha da açık ortaya çıkıyor. Emperyalizmin sosyalizme karşı "Haçlı seferi" açtığı, halkların kazanımlarına ve enternasyonalizmin yaratıcı geleneklerine azgınca saldırdığı günümüzde komünistler için bu tarihsel deneyimden öğre-nilecek çok şey vardır.

Slovak Ulusal Ayaklanması, halkın antifaşist direniş hareketinin en yüksek noktası, ulusal demokratik devrimin başlangıcı oldu. Ayaklanmayı hazırlayan Slovak Komünist Partisi yönetimi, halkçı, demokratik nitelikte köklü devrimci değişiklikler yolundan sosyalist devrime geçişi öngören Leninci teoriden hareket ederek, bu teoriyi somut koşullara göre yaratıcılıkla uyguladı. Bu ayaklanmanın, demokratik-halk devriminin başlangıcı olabilmesi için parti yönetimi, ulusal kurtuluş savaşının programını hazırladı, bağlaşıkları doğru saptadı, işçi sınıfının ve onun öncüsü komünist partisinin yöneticilik rolünü sağladı ve tüm antifaşist, yurtsever güçleri birleştirecek ulusal bir organ yarattı, devrimci anı doğru seçti. Komünist partisinin bu ilkesel politikası sonucunda, kurtarılmış topraklarda faşist rejim devrildi ve halkın bilinçli katılımıyla yeni üretim ve toplum ilişkileri yaratılmaya başlandı. Çekler ve Slovaklar, özgür iradeleriyle Çekoslovakya Cumhuriyeti'ni, yeni politik, sosyal ve ulusal ilkeler temelinde el ele yeniden kurdular. Komünist Partisinin yönetici rolü, ülkenin Sovyet ordusu

tarafından kurtarılmasından sonra ulusal demokratik devriminin sosyalist devrime dönüşmesini sağladı.

Slovak Ulusal Ayaklanması'nın uluslararası önemi de büyüktür. Bu, her şeyden önce, faşist Slovak devletini ve ordusunu Nazi Almanyası'nın bağlaşığı olarak safdışı etmiş olmasındandır. Özgürlüğü için savaşan devrimci Slovakya, düşmanın oldukça büyük bir askersel gücünü ilerlemekte olan Sovyet ordusuna karşı sürmesini engelledi. Hitler Almanyası'nın Doğu cephesine giden önemli kara ve demir yollarını kesti, düşmanın cephe gerisini zayıflattı. Slovak Ulusal Ayaklanması, sosyal-politik programı ve Sovyetler Birliği'nden yana açık dış politik doğrultusuyla, uluslararası gericiğin bu önemli bölgedeki antikomünist ve antisovyet planlarını suya düşürdü ve Avrupa halklarının antifaşist savaşının son aşaması, bu halkların adil ve kalıcı barış sağlama savaşımı üzerinde olumlu etkilerde bulundu.

Eğer bugün Çekoslovakya sosyalizm kuruculuğu yolunda güvenli adımlarla ilerliyor, Avrupa'da barış korunabiliyorsa, kuşkusuz 29 Ağustos 1944'de Slovak halkının özverili başkaldırısının da bunda önemli bir payı vardır.

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın, Slovak Ulusal Ayaklanması'nın 40. yıldönümü nedeniyle Çekoslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne gönderdiği mesajda da belirttiği gibi: "Kardeş Çekoslovakya halkının, antifaşist savaşında ve özgürlük yolundaki zengin savaşım deneyimleri ülkemiz komünistleri için örnek oluyor, esin kaynağı oluyor".

Savaş delisinin haritası

•Doğan Dinç

Washington'da, Beyaz Saray'da, bir o yana bir bu yana koşup, duvardaki büyük dünya haritasını "çıkart alanlarımız", "gerginlik ocaklarımız", "çevik kuvvetlerimiz", "müttefiklerimiz" diye tepesi renkli toplu iğnelerle delik deşik eden deli, daha sonra mikrofonun başına geçip, "Rusya'yı yasa dışı ilan ettim. Beş dakikaya kadar bombalamaya başlıyoruz!" diye konuştu. Gölünde yatı "şaka" niyetinde dile getirdi.

Gerçi savaş kışkırtıcılarının başı Reagan, daha sonra mikrofon şakasını geçiştirmek için mırıldanır gibi özür diledi. Ama iki gün sonra da Cumhuriyetçi Parti'nin Kongresi Reagan'ın sözde şakasına pek benzeyen bir kararı kabul etti. Reagan, Sovyetler Birliği'ni bombalamaktan söz ediyordu, Cumhuriyetçi Parti Kongresi hem Reagan'ı bir dört yıl daha Amerikan halkının ve dünyanın başına bela etme kararı aldı, hem de "komünizmi yeryüzünden silmeye" karar verdi.

Cumhuriyetçi Parti'nin "komünizmi yeryüzünden silme kararı" Amerikan emperyalistlerinin bütün düşmanlarını, barış isteyen herkesi, bağımsızlık için savaşan her halkı, nükleer füzelere karşı çıkan her din adamını, güvenli bir gelecek isteyen her çocuğu, genci, anababayı, kısacası emperyalizmin gerginlik ve savaş kışkırtıcılığı politikasından zarar gören herkesi kapsamına alıyor. Yalnızca bir nükleer savaş herkesi yok etme gücüne sahiptir diye değil, Amerikan emperyalistleri kendilerine karşı olan herkesi, komünizm niyetine gerçekten yoketmek istedikleri için bu böyle.

Harita başındaki deli, dünya haritasında Türkiye'yi görünce, yine hemen tepesi renkli toplu iğnelerine davranıyor. "Stratejik önemi büyük" diye batırıyor. "Füzelerimiz buradan Rusya'nın ta içlerine kadar uzanabilir", "Ortadoğu'nun tokası" diyor. "Üslerimiz, dinleme tesislerimiz, çevik kuvvet hangarlarımız" diye saplıyor iğneleri ülkemizin üzerine. Beyaz Saray'daki delinin, ülkemizin üzerindeki bu iştahlı çalışması bir masa başı fantazisi değildir. Reagan'ın el ulaklarından Elliot Abrams, geçtiğimiz günlerinde New York Times gazetesinde şöyle yazdı: "Türkiye'nin haritadaki yerini görüp onun ABD çıkarları için önemini anlamamak olanaksızdır".

Ülkemizin dünya haritasındaki yeri işte böyle emperyalistlerin iştahlarını kabartıyor. Ama haritaya yalnızca Washington'dan bakılmaz. Türkiye'de yaşayanlar, dünya haritasına ve haritada Türkiye'nin yerine bir başka yönden bakmalıdırlar. Ülkemizin bölgemizin ve tüm dünyanın barışçı bir geleceğini, güvenli bir gelişmesini amaçlayarak bakmak gerek haritaya.

Bereketli bir iklim kuşağında, geniş ve verimli tarım alanlarına, komşuları tarafından tehdit edilmeyen sınırlara

sahip bir ülkeyiz. Öyle bir yerdedir ki ülkemiz, gerginlik ocağı haline getirilmezse, güçlü bir barış etkeni olur. Öyle bir yerde ki ülkemiz, emperyalistler ve işbirlikçileri tarafından serüvenlere sürüklenmezse, bölgede de, dünyada da barışın güçlenmesine katkı yapma onuruna kavuşur. Öyle bir yerde ve öylesine bereketli topraklar üzerindeyiz ki, emperyalistlerden ve işbirlikçilerden yakamızı kurtarsak, ülkemizin sanayileşmesini sağlayabilir, ekonomik bunalımdan çıkabilir, komşularıyla verimli bir işbirliğine girmiş özgür bir Türkiye yaratabiliriz.

Haritadaki yerimiz, ülkemizin sürekli gündeminde duran yol ayrımına işaret eder. Bu yer, dilerse, ateş, kan ve ölüm, dilerse, güvenli bir gelecek, ekonomik gelişme, bereket ve barış getirebilir.

Hangi yoldan gitmeli? Kuşkusuz barış yolundandır.

Ama bunun koşulları var...

Sorunları çözmek için

Temel koşul, sorunlarımızın çözüm yollarını, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin kışkırtma ve korkutmalarına kapılmadan, antikomünizmin etkisinden kurtularak, içtenlikli ve demokratik bir diyalog yoluyla gerçekten bulmaktır.

Örneğin Kıbrıs sorunda, emperyalizmin kışkırtmalarıyla bir "ulusal gurur" konusu haline getirilen bu sorunda, artık gerçek çözüm yollarını aramanın ve bulmanın zamanı gelmedi mi? Kuşkusuz Kıbrıs sorunda ilhak düşüncesini zihinlerden silmek yerine diplomatik metinlerden silmekle yetinen, gerçekte ise yalnızca işbirlikçi oligarşinin ve NATO'nun çıkarları açısından konuya yaklaşan ilhakçılarla ortak bir çözüm yolu düşünülemez. Biz bu sorunu, Kıbrıs'ın işgalini ve Türk ordusu tarafından "korunmasını", "bağımsızlık mücadelesine" yapılan bir "yardım" olarak görenlerle, Kıbrıs'la ilgili resmi politikanın görünüşte ABD tarafından eleştiriliyor olmasının, örneğin, Kongre ya da Beyaz Saray'ın başka dayatmaları için bu konuda ısrar ediyor görünmesinin yarattığı illüzyonla resmi tezin antiemperyalist olduğunu kanısına kapılanlarla tartışmak istiyoruz.

Böylesi bir tartışmadan olumlu sonuçlar doğabilir. Çünkü bu çevreler, Kıbrıs'ın açıkça bölünmesine ve Yunanistan ya da Türkiye tarafından ilhak edilmesine karşıdırlar. Bölünme ve ilhak düşüncesine onlar, Yunanistan'la ilgili olacak bir düşmanlık varsayımından hareket ederek karşı çıkıyor olsalar, ve bu nedenle Yunanistan'la bir de güneyde, Akdenizde sınırda olmayı uygun görmelikleri için böyle düşünseler bile, ilhaka gerçekten karşı çıkan bu çevrelerle diyalog, olumlu fikirler üretmek için sağlam bir zemindir. Kuşkusuz onlar sözde bağımsız Kuzey Kıbrıs devletini savunuyorlar. Ama, onlar Ak-

deniz'de Yunanistan'la sınır komşusu olmayalım derken, hemen burnumuzun dibinde, üstelik 6. Filo gibi limanlarımızdan kovulması kolay olmayacak bir batmayan uçak gemisi istemeyeceklerdir. Kıbrıs'ı Türkiye'nin "ayrılmaz bir parçası" saysalar bile, Akdeniz'de yarının demokratik Türkiye'sine dışlarını gösterecek bir "Formosa" istemeyeceklerdir.

Biz, "Kıbrıs'ta Türk ulusunun çıkarları" kavramı yerine, Türkiye'nin bu sorunun çözüme kavuşturulmasında büyük çıkarları olduğu temel düşüncesinin ege-men kılınmasından yanayız. Kuşkusuz Kıbrıs'taki Türklerin çıkarlarının savunulması gereklidir. Ve bu çıkarlar Kıbrıs'ta yaşayan Rumların çıkarları ile çelişmez. Adada Türk azınlığının çıkarlarının hiçe sayıldığı bir çözüm kabul edilemez, ama Birleşmiş Milletler'in, Kıbrıs'taki ilerici partilerin bu çıkarları hiçe saymak gibi niyetleri olduğunu söyleyenler, de bunu kesinlikle kanıtlamıyorlar.

Tartışma çözüm üretir. Gerçek tehlikenin, çeşitli şantajlarla ülkemizi içinden çıkılmaz bunalımlara sürüklemek isteyen ABD emperyalizmi olduğu görülürse, bağımsız, birleşik, toprak bütünlüğü olan bağlantısız bir Kıbrıs, Amerikan üsleriyle doldurulmuş, emperyalist tekellerin cirit attığı, serbest pazar haline getirilmiş sözde bağımsız bir Kuzey Kıbrıs Cumhuriyeti'nden daha uygun değil midir, Kıbrıs halkının, Yunanistan'ın, Türkiye'nin ve öteki bölge halklarının çıkarlarına?

Ama emperyalistler ulusları birbirlerini düşürmek yolunu, çıkarlarını korumak, ulusları köle etmek için her zaman geçerli bir yol saymışlardır. Kıbrıs'ı da bu yolda kullanmak için çabalarını hiç azaltmıyorlar. Yalnız Kıbrıs mı? Ya Ege?

Ege'de düşmanlık kime yarar?

"NATO, modern elektronik gereçlerle donatılmış konvansiyonel silah gücünü artırmalı, nükleer vuruştan önce bu güçle Sovyetler Birliği'ni vurmali" diye özetlenebilecek bir doktrin icat etmiş, böylelikle hem barış hareketini zayıflatmayı hem de insanlığı bir nükleer savaşın ateşlerine sinsice çekmeyi amaçlamış NATO Başkomutanı B.Rogers bu günlerde ne yapıyor? Atina ile Ankara arasında neden mekik dokuyor? Şimdi Türkiye'de pek çok kişi bu sorunun yanıtlarını arıyor. Onun kendi adıyla anılan bir başka doktrini Yunanistan'ı NATO'ya geri döndürmeyi, Ege'deki adaları silahlandırmayı, böylelikle Ege'yi yalnızca Türkiye ile Yunanistan arasında bir gerginlik ocağı haline getirmeyi değil, aynı zamanda Sovyetler Birliği'ne ve bölgedeki öteki sosyalist ülkelere karşı tahkim etmeyi de amaçlıyordu. Şimdilik büyük çapta başarılmış olan Ege'nin ülkemizle Yunanistan arasında bu koşullarda çözümü güç bir sorun haline getirilmiş olmasıdır. Yunanistan NATO'nun askeri kanadına döndü. Ege'deki adalar büyük ölçüde silahlandırıldı. Ve Türkiye Ege bölgesin-

Grev hakkı zincire vurulamaz!

● MASADA HALLEDİLEMEYEN TOPLU SÖZLEŞMELER YÜKSEK HAKEM KURULU'NDA HALLEDİLEMEZ!

15 Ağustos tarihli Atılım'da, "Masada ve zirvede yenilmek istemeyen fabrikada yenmeye kararlı olmalıdır" demiş ve şöyle yazmıştık: "İşçiler sermayeye karşı savaşında kazanmak için kendi ulusal ve uluslararası çaptaki güçlerine güvenmekten başka hiçbir şey bel bağlayamazlar. Her şey, işçilerin birliğine, sendika yönetimlerinin kararlılığına ve işçilerin savaş azmine bağlıdır." Şimdi 50 bin metal işçisi, Türk Metal sendikası yöneticilerinin MESS patronlarıyla kendilerinden habersiz imzaladığı ihanet sözleşmesi karşısında, bunları düşünüyor. Masada işçi haklarının MESS patronlarına satıldığı bu sözleşmeye haklı olarak büyük tepki gösteriyorlar. Atılım'a yazan bir işçi arkadaşımız "Bu sözleşme ile alınan sözde haklar, işçinin açlığa talim etmesi anlamına geliyor" diyor. Metal işçilerinin neden yenemediği üzerinde durursak; bunun nedenlerinden birisi, işçilerin toplu sözleşme görüşmelerine hazırlıksız girmeleridir. İşçiler, birlik içinde değildi ve bu durum onların gerek fabrikalarda, patronlar üzerinde, gerekse sendika yönetimleri üzerinde güçlü bir baskı oluşturmalarına engel oldu. Öbürü ise, işçilerin güvenilir bir sendikal önderlikten yoksun olmalarıdır. İşçiler, Türk Metal sendikası gibi uzlaşmacı, MESS'in dayatmalarına baştan kabullenen bir sendika yönetimi ile masaya oturdular.

Şimdi durum apaçık görünüyor. Hükümetin ve patronların amaçladıklarına göre, diğer işkollarındaki işçiler ya Türk Metal sendikasının imzaladığı gibi bir açlık sözleşmesini kabul edecekler. Ya da görüşmeler çıkmaza sürüklenerek iş sonunda işçi düşmanı Yüksek Hakem Kuruluna bırakılacak... Amaçlanan budur.

Savaşım kolay olmayacak

İşçiler bu aşamada toplu sözleşme savaşımının kolay yürütülemeyeceğini, kendilerini çetin bir savaşımın beklediğini anlamış durumdadırlar. Savaşım neden kolay olmayacak? Birincisi, ekonomik bunalımın derinleştiği koşullarda, faşist cuntaya dayanan kapitalistler masada işçilere taviz vermekte direnmektedirler. TİSK'in ve Başbakanlık Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu'nun aldığı ve toplu sözleşmeleri sınırlayan "ilke" kararları, ta baştan hükümetin IMF ile birlikte tespit ettiği ücretleri süngü zoruyla düşük tutma kararına uygundur. Ve patronlar bu kararları masada dayatarak işçi ücretlerini daha da aşağıya çekmek istiyorlar. Çünkü onların amacı hiçbir zaman enflasyonu aşağıya çekmek olmadığı, gözleri hep işçi ücretlerindeydi. Bu nedenle masada patronlar, sendikalar

● İŞÇİLER KIDEM TAZMİNATI FONUNA KARŞI ÇIKINCA ŞİDE MANEVRA YAPMAYA KALKIŞTI!

karşısında sırtlarını cuntaya dayadıkları için hem daha güçlü, hem daha uzlaşmaz tutum içindeler.

İşçilerin artan öfkelerini gören sendikacılar bu duruma büyük tepki gösteriyorlar. Örneğin Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı "İşverenler grev yasağına sırtlarını dayayarak işçilerle alay ediyorlar. Masalarda halledilmeyen görüşmeler, Yüksek Hakem Kurulu'nda halledilmek isteniyor. Bu durumda Türkiye'de toplu pazarlık sisteminde söz edilemez" diyor. Yol-İş sendikası adına yapılan açıklamada ise, "işçiler üzerindeki toplu baskıların arttığı" vurgulanıyor. Şu sözler ise, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın: "Toplu sözleşmelere müdahale edilmek isteniyor. Grevler engelleniyor. Bu hür sendikacılığı ve grev hakkını zincire vurmaktır!" Gelişmeler, Atılım'ın geçen sayısındaki, "Bu özgür toplu sözleşme değil, zincirli toplu sözleşmedir" saptamasını doğruluyor.

İkincisi; bugün Türk-İş yönetimi 1960'ların Seyfi Demirsoy yönetiminden çok daha geridir. Şevket Yılmaz yönetimi işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda, kaybedilen hakların geri alınması için savaşında kararlılık içinde değildir. Üstelik Türk-İş derin bir bunalım içindedir. Bu bunalım kendisini Türk-İş bünyesindeki sendikaların artan tepkisi ve cunta-hükümet-patron bloku karşısında ortak bir güç ve koordinasyon istemeleriyle gösteriyor. Bu istem, sendikalar arasında koordinasyonu sağlamak zorunda olan Türk-İş yönetiminin üye sendikalarda güven uyandırmadığını kanıtıyor.

Tüm bunların yanı sıra cuntanın sendikal hareketi bölmek ve sendikaları daha da güçsüzleştirmek amacıyla olduğu faşist MİSK'in açılması ile açıkça ortaya çıktı.

Üçüncüsü, işçiler savaşıma güvenilir bir sendikal önderlikten ve güçlü bir örgütlülüğünden yoksun olarak, son derece ağır baskı altında, elverişsiz koşullar içinde girmiştir. Şimdi işçilerin önünde iki yol vardır. Ya hiç savaşmamak ki bu, işçilerin son dört yılda yitirdiği haklarının yanı sıra elindekileri de adım adım yitirmesi demektir. Ya da sermayenin saldırılarını, cuntanın zorbalığını ve sendika yönetimlerinin kararsızlığını gözüpek bir direnişle göğüslemek, çetin bir savaşa hazırlanmak...

Savaşım olanakları vardır

İşçiler, özellikle KİT'lerde çalışan 150 bin işçi ne yapabilirler? Öncelikle sendika yönetimlerini kararsızlıktan çıkarmak için harekete geçmelidirler. Toplu sözleşme taslaklarını fabrikalarda birlikte tartışarak ortaklaşa saptamalı, sendika yönetimlerinin taslaklarını ince-

Mehmet YAVUZ

lemeli, vazgeçilmez istemlerde sendikanın direnmesini, kararlı hareket etmesini sağlamalıdır. Patronlar kıdem tazminatlarının tavanını daha da düşürmek için sözleşmelere hükümler koymak istiyorlar. İşçiler de kıdem tazminatı fonu yasasına karşı, kıdem tazminatı hakkını koruyan hükümlerde, ücret zamlarının yüzdeleri değil, seyyanen olmasında direnmelidirler. İşkolu düzeyindeki patron sendikasının ve koordinasyon kurulunun direnişini kırmak için, tek tek işyerlerinde patronlara istemlerini kabul ettirmek yoluyla çıkmalıdır. Kapitalistler arasındaki rekabetlerden, çelişkilerden yararlanmalı, onların işçi sınıfına düşman cephelerini en zayıf noktalarından parçalamayı bilmelidirler. Sözleşmelerin her anını izlemeli, uyarı grevleri ve çeşitli direnişlerle işyerlerinden masalara baskı yapmalıdır. Sözleşmelerin işçilerden habersiz tepede bağlanmasına izin vermemelidirler. Türk Metal sendikasının tepede bağladığı ihanet sözleşmesi bu konuda ders olmalıdır. Ve sözleşmeler kesin çıkmaza girdiğinde direnebilmek için hazır olmalıdır.

İşçilerin hoşnutsuzluğu, tepkileri Türk-İş yönetimini, bazı sendikacıları telaşlandırmıştır. İşçilerin fabrikalarda, sendikaların sözünü ettiği grev olasılığını ciddiye alıp hazırlanması karşısında Sadık Şide bir yandan "Endişe edecek bir şey yok. Kim grevden söz ediyor" diyerek patronları ve hükümeti yatıştırmaya çalışırken, bir yandan da kıdem tazminatı hakkının yokedilmesi tehlikesi karşısında tepkilerini açıkça gösteren işçileri yatıştırma gayreti içinde "İşçiler yanlış anladı, kıdem tazminatı Fonu iyi bir uygulama olacak" diyerek tepkileri külemeye çalışıyor.

Öte yandan KİT'lerde çalışan işçilerin hoşnutsuzluğu, KİT'lerin satışa çıkarılmasına karşı tepkiler giderek artıyor. Geçen sayı Atılım "şimdi sınıf bilinçli işçiler, Özal hükümetinin bir avuç işbirlikçi tekelin dışında tüm ulusu acılara, felakete sürükleyecek adımlarına karşı öne atılmalıdır" diyordu. Bu sözlerin işçiler arasında yankı bulmasından sonra Özal manevra yapmaya, "işçileri KİT'lere ortak edeceğiz" türünden gülünç, sözümona "çözümler" ileri sürmeye kalkıştı. Ancak Özal'ın sözleri işçilerin tepkisini daha da artırmıştır. İşçiler adına bu tepki Yol-İş sendikası Genel Başkanı'nın: "Kimin malı kime satılıyor? KİT'ler zaten bu toplumun ve onun bir parçası olan işçilerin malıdır" sözlerinde ifadesini buldu.

Savaşsaksak başarıya ulaşabiliriz

Ancak bazı uzlaşmacı sendikacılar "grev hakkı elimizden alınmıştır. En

Muhabirlerimiz bildiriyor...

Birleşirsek güçlü oluruz

Cemil Güneş - Denizli

Bir Emek Elektronik Sana-yi'de, patron gerekçe göstermeden 20 işçinin işine son verdi. İşten atılan işçilerin tümü 12 Eylül öncesi, patronun kurmuş olduğu Bir Emek Sen adlı korsan sendikadan ayrılarak Maden-İş'e geçmek isteyen öncü işçilerdi. Patronun sendikası hala işyerinde yetkili gözüküyor. Bu arada Ofaş Ampül Sana-yi'nde patron faşistlerle el ele çalışıyor. Çelik-sen'e üye olmak istemeyen 30 işçiyi işten attı. Küçükler Tekstil'de ise durum dayanılır gibi değil. 400 işçinin çalıştığı bu fabrikada hiç bir sosyal hak yok, asgari

ücretle çalışılıyor. Sendikalaşmak için bir araya gelen işçileri dağıtmak için patron son olarak iflasa gittiğini yaparak 200'e yakın işçiyi so-kağa attı. Çoğu kadın olan bu işçilerin bir daha iş bulmaları çok zor.

Ergür Holding'e ait Ergür Kablo'da ise maaş farkları ve ikramiyeler verilmiyor. Patron, fabrikayı Kara Mehmet'in Çukurova'sının devralacağı söylentisini, o zaman fabrikada işlerin yola gireceğini yayarak işçilerin direnmesinin önüne geçmeye çalışıyor.

Biz işçiler ancak birleşir ve direnirsek haklarımızı alırız.

GENÇLİK BOYUN EĞMEYECEKTİR!

M.Fikret - Manisa

Yüksek okullar önümüzdeki haftalarda peşi sıra açılıyor. Üniversite gençliğinin, YÖK'e ve faşist diktatörlüğün uygulamalarına karşı savaşımı yükselerek sürecektir. Geçen dönem bizim bölgemizde gerçekleştirilmiş olan direnişler bunu kanıtlayan örneklerin yalnızca birisidir.

Geçtiğimiz Nisan ayının son haftasında okulumuzda, yemeklerin kalitesinin düzeltilmesi ve kart uygulamasının kaldırılması istemleriyle iki haftalık yemek boykotu ger-

çekleştirildi. 1000 kişilik okulda katılım ilk hafta %63, ikinci hafta %78 oldu. Boykot sonucu kısmi kazanımlar elde edildi. 1 Mayıs'ta yapılan fakülteler arası halk oyunları yarışmasında Rektör Ömer Yiğitbaşı ve Adnan Gülerman öğrenciler tarafından yuhalandı. 6 Temmuz'da okulun çeşitli yerlerine bildiriler asıldı. Faşist diktatörlüğün eğitim kurumlarındaki baskılarını, öğretim üyesi kıyımlarını ele alan bildiride, diktatörlüğün üniversite gençliğini bilinçli olarak yozlaşmaya doğru ittiği de belirtiliyordu. YÖK denen kukla kurumun sergilendiği bildiri "Yolumuz işçi sınıfının yoludur", "Yaşasın tüm antifaşist güçlerin birliği" belgileriyle sona eriyordu. Bildirinin etkisi ilerici demokrat öğrenciler üzerinde geniş yankı bulurken, gerici yöneticiler hemen harekete geçti. Bölüm şefi, bildirilerin asıldığı koridor-daki hademeleri yemekhaneye devrederken, olayın hemen sonrası sigara içtiler bahane-siyle 8 kişiyi, sakallı olduk-ları gerekçesiyle 3 kişiyi, şortla dolaşıyorlar gerekçe-siyle 2 kişiyi disiplin kurulu-na sevketti. Bu arkadaşlarını-mızı 15'er gün okuldan uzak-laştırdılar.

Yine bölüm şefi geniş bir öğrenci grubu arasında yaptığı konuşmada, "Bir avuç komünist okula bildiriler asarak kendilerini yurtsever ilan etmişler. Bunlar gerçekten yurtsever olsalar, birçok suç-suz insanın başını belaya sok-

BİZE GÖREV DÜŞÜYOR

Atak Olgun - Gaziantep

Evren-Özal ikilisinin zulmü-nün,ekonomik baskısının sivri ucu emekçi halka yöneliktir. Gün geçmesin ki, işyerlerinde, emekçi semtlerinde hoşnut-suzluk dile getirilmesin. Gazi-antep'de, konfeksiyon atölye-lerinde çalışan 500 işçinin topluca işi bırakarak direnişe geçmeleri bunun bir örneği-dir.

İş bırakımına katılan 18-19 yaşlarında bir işçi ile konuşuyorum. Önce yüzüme dik-katle bakan bu genç bana sorular sorarak beni tanımaya çalıştı. Beni güvenilir bulunca da bir sohbet havası içinde sorularına yanıtlar verdi:

- İş bırakarak direnmedeki amacınız nedir?

- Sana bir bilen gibi anlat-

mazlar, erkek gibi gelip bu işi biz yaptık derler" diyerek hem öğrencileri tahrik etmeye, hem de bölmeye çalıştı. Kendi yaptıklarını gizlemek istedi.

Ama bütün bu baskılar, Bu-ca'da yapılan final sınavlarında, adeta terör estiren gerici öğretmen Ziya Mısırlı'nın öğrenciler tarafından konfe-rans salonunda yuhalanmasını engelleyemedi.

Ziya Mısırlı sınav sonrası okulu polis kordonunda terk-etmek zorunda kaldı.

Yüksek öğrenim gençliği baskılara ve çağ dışı koşullara boyun eğmeyecektir.

KAÇAKÇILAR ANAP'IN İÇİNDEDİR

Azad Doğudan - Edirne

Anavatan Partisi Edirne İl başkanı ve öteki yöneticiler kaçakçılık ve dolandırıcılık yapıyor, rüşvetle iş yürütüyor-lar. Geçenlerde gazetelere yansıdığı gibi, Kapıkule'de Mafya gibi çalışan hamalla-rın, yurda girişi yapan işçi-lerimizi soyduğu ortaya çık-tı. Bunun nasıl olduğu ve perde arkasında kimlerin bu-lunduğu konusunda hiç bir soruşturma olmadı, yalnızca Hamalbaş Ergüder Güğümcü-ler ve birkaç hamalın işine son verildi.

Halbuki Hamalbaş Ergüder Güğümcüler, ANAP İl Yö-ne-tim Kurulu üyesidir. Bu ne-denle soruşturma derinleştirilmedi, olay örtbas edildi. Yapılacak bir soruşturma, aynı zamanda ANAP il başka-

mıyorum. Yani ben enflas-yondan, paranın değer kay-betmesinden, IMF' den anla-mam. Benim bildiğim tek şey aldığım ücret ve yaptığım harcamalar. Ne kazanıyorum, ne harcıyorum. Beni ilgilen-diren kazandığım paranın ba-na yetip yetmediğidir. Bugün aldığım bana yetmiyor. Hal-buki ben bekarım, oysa 3-5 çocuklu kimseler var ara-mızda.

- Peki aldığınız ücret ne kadar?

- Biz atölyede makinacıyız. Bir pantolonu 25 liraya diki-yorum. Bir günde en çok 45 tane dikebilirim. Biz parça başı 35 lira istiyoruz.

- Bu isteminiz karşısında patronların tutumu nedir?

- Diğerlerini bilmem ama bizimkisi bu işe karşı. Ama işten atmaya da cesaret ede-miyorlar, çünkü herkes birlik içinde.

- Size yol gösteren oldu mu?

- Yok be ağabey. Biz bil-miyormuyuz ne olup bitiyor. Cebimize girenle çıkması ge-rekeni hesaplayacak kadar matematik hesabımız var. Bu-gün hayat yaşanılmaz oldu.Bi-zim işbırakmamız kendi giri-şimimiz. Hem geçenlerde yük-taşıyıcıları da grev yapmadı-lar mı?

Sohbet böyle sürdü. Açık-tır ki, biz komünistlere dire-nenlere el uzatmada, bu ufak da olsa baş kaldırılar daha örgütlü ve güçlü kılmada, bir-leştirerek tek bir kanala doğ-ru akıtmada çok görev düşü-yor.

nı olan Mustafa adlı kişinin daha önceki il başkanı Alpas-lan Yarkin' ın kaçakçılık ve rüşvet faaliyetlerini ortaya çıkaracaktır. Ama gürültülü kampanyalara karşın, ANAP yöneticilerinin bu yolsuzluk-lardaki rolü hep atlanıyor, gözlerden gizlenmek isteni-yor. Daha önce Muhasebe müdürü olarak çalıştığı Edir-ne Yem sanayinden rüşvet aldığı ve dolan-dırıcılık yaptığı için kovul-muş olan ANAP İl Başkanı-nı Edirne'de herkes tanır. Bütün bu kaçakçılık ve yol-suzluk şebekesinin ucu ANAP in içine uzanıyor.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mek-tuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz! Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27 Stockholm-İSVEÇ

TOPRAK AĞALARI

M.B. - Kahramanmaraş

Kahramanmaraş'ta toprak ağaları sıkıyönetim, vali ve polisle işbirliği yapıyorlar. 5 Ağustos günü Kahramanma-raş'a bağlı Pazarcık'tan Narlı' ya giden yolda, iki toprak ağasının oğlu altlarındaki Mercedes arabalarla yarış e-derlerken aşırı hız yüzünden şarampole yuvarlanarak devrildiler. Kazada ağır yaralanan Mamika ağasının oğlu Hasan'ı kurtarmak için K.Maraş özel hastahanesi önünde bütün sivil polis teşkilatı ayağa kaldırıldı. Bu arada dört güvenlik görevlisinden Hasan'ı kurtar-mak için kan alındı. Kara-çay köyünün ağaları olan Mamika ağa ile Karabenli ağa, sıkıyönetim, vali ve polis ile sıkı bir işbirliği halin-deler. Pamuk çapası sırasında işçilere 500 liradan fazla üc-ret vermeyen bu ağaların güç-lerini nereden aldıklarını has-tahane kapısı gösteriyordu.

Muhabirlerimiz bildiriyor...

Eylem birliğini kuralım faşist diktatörlüğe vuralım

Batı Avrupa'da 12 Eylül'ün 4. yılında protesto çalışmaları hızlandı. Bende bağlı olduğum örgütün çağrısına uyarak bu çalışmalara aktif olarak katılıyorum. Bu çalışmalar sürerken, başka bir sol örgütten bir arkadaş bana, "sizinle birlikte eylem yapmayacağız" dedi. Bunu söylerken sevindiği belliydi, adeta gözlerinin içi gülüyordu.

Faşist diktatörlüğe karşı savaş arkadaşlığı önerdiğimiz bu insanı, üzülecek haline sevindiren neydi? TKP MK 2. Plenumu bu soruya yanıt veriyor: "...yaşanan bunca deneye karşılık güç birliğinin

Sandalcı - Federal Almanya

zorunluğunun yeterince kavranamamış olmasıdır. Birçok parti henüz dostlarını ve düşmanlarını yeterince açıklıkla belirlemiş olmaktan, baş düşmana karşı kimlerle birlikte yürüyeceklerini saptamış olmaktan uzaktırlar. Dar grup çıkarları hala güç birliği çalışmalarının önüne konuluyor".

İşte karşımdaki insanın durumu aynen böyle. Onun da elinde faşist diktatörlüğe karşı savaşım isteyen bildiri var, benimde. O'da 12 Eylül'ü protesto eylemine daha çok insan katmaya çalışıyor, ben de. Onun da Türkiye'de zindanlarda yatan arkadaşları

üzerindeki baskılarının ve bu ülkelerin ulusal özelliklerinin sergilendiği bir slayt gösterisi ilgiyle izlendi. Gecede ayrıca TKKDB folklor ekibinin gösterisi ayakta alkışlandı.

Atina'nın Kolonu semtinde düzenlenen ilerici filmler haftasında son gün Türkiye halkıyla dayanışma gecesi olarak ayrılmıştı. "Maden" filminin gösterildiği gecede, Türkiye ilerici gençliği adına bir konuşma yapıldı.

En son olarak Girit adasında yapılan iki ayrı festivale katıldık. YKP MK üyesi Mihail Spiridaki'nin de hazır bulunduğu KNE festivalinde, İGD Genel Sekreteri Alaettin Taş bir konuşma yaptı. İGD folklor ekibinin yer aldığı gece, bir militan dayanışma örneği oldu.

İkinci toplantıya, 500 000 nüfuslu adanın merkez festivaline, binlerce kişi katıldı. Türkiye ile dayanışmanın yükseltildiği bu festivalde YKP MK Politik Büro üyesi Dimitris Sarlis konuşmacı olarak yer aldı. Alaettin Taş'ın yaptığı konuşma dakikalarca ve coşkuyla alkışlandı. Türkiye'li folklor ekibi coşkuyu zirveye çıkardı.

Çok sayıda propaganda materyallerinin dağıtıldığı ve satıldığı bu toplantılarda, komünistlerin enternasyonalist dayanışmasının güzel örneğini yaşadık.

Temmuz ayında ve Ağustos'un ilk iki haftasında toplam 55 toplantıya katıldık. Dayanışma kampanyası sürüyor.

var, benim de. O, "sizinle birlikte eylem yapmayacağız" diyor, buna seviniyor. Ben bu duruma üzüliyorum ve birlik olmamız gerektiğini anlatıyorum.

Evet, yarın hepimize sorulacaktır. "Biz cuntanın zindanlarında direnirken, dışarda savaşımı yükseltirken, sizler yurtdışında hangi nedenlerden dolayı eylem birliği yapmadınız?" Nasıl verilecektir

bu haklı sorunun yanıtı?

12 Eylül'ün dördüncü yıldönümünde, tüm ayrılıklara karşın, birlikte eylemler örgütlemek her zamankinden daha fazla zorunludur ve olanaklıdır. Eylem birliğini bölmek için çaba harcamak, son iki yıldır ortaklaşa örgütlenen eylemlerin gerisine düşmek yalnızca ve yalnızca faşist diktatörlüğün işine gelecektir.

MÜCADELE RAPORU

Mayıs ortalarında başlayan grev ve lokavtlarla doruk noktasına ulaşan 35 saatlik iş haftası savaşımına, bölgemizde çok sayıda Türkiye işçinin çalıştığı otomobil fabrikasında aktif olarak katıldık.

16 Mayıs akşamı fabrikayı dolaşarak, tüm Türkiye işçi arkadaşlarla konuştuk. Grevi ve savaşımın önemini anlettik. Sorumlu yoldaşın bana ilettiği bildirileri saat 11'de vardiya çıkışında başka bir yoldaş ve iki sempatanla birlikte dağıttık.

17 Mayıs sabahı miting alanında. Akşamdan konuştuğumuz işçi arkadaşları araya buluyor, bir araya toparlanıyorduk. Patronun "mitinge katılmayın" tehditlerine karşın gelmiş olan Türkiye işçileri olarak kürsünün yakınında toplandık. Türkçe olarak hazırladığımız pankartları kürsünün önlerine yapıştırdık. Miting çok coşkulu geçti.

28 Mayıs Bonn yürüyüşüne bölgemizden etkili katılımı sağlamak için bir bildiri hazırladık. 100 adet çoğalttığımız bu bildiriyi, bizim fabrikadan işçilerin kaldığı yerleşim merkezlerini dolaşarak, tek tek kişileri ziyaret ederek elden verdik. Sendikanın önemini, yürüyüşü, 35 saatlik iş haftası savaşımını anlattık. Sohbetli geçen bu ziyaretler çok olumlu geçti. Canlı tartışmalar oldu. Patronların görüşlerinin etkisinde kalmış olanları ikna etmek zor olmuyordu. Savaşımın ancak işçilerin birliği sayesinde kazanılacağını anlatıyorduk.

4 Haziran pazartesi günü, yeni bir bildiri hazırlayarak yine 100 adet çoğaltarak dağıttık. İşçileri, çeşitli sendikaların ortaklaşa düzenledikleri mitinge katılmaya çağırdık. Tek tek konuşarak yaptığımız çalışmanın sonuçlarını

S.M. - Federal Almanya

almaya başlamıştık. Sürekli yığınlara gitmek, onlarla ilişkiyi canlı tutmak önemliydi. Türkiye işçilerin kafalarını iz bırakan patronların yaydığı yalanları silme yönünde yaptığımız sürekli aydınlatma çalışmaları sonucu mitinge katılan Türkiye işçi sayısı artmıştı. 9 Haziran günü sendika binasının salonunda yapılan bir toplantıya 10 Türkiye işçi katıldık. Toplantı başlamadan bir saat önce kendi aramızda çalışmalarımızı gözden geçirdik. İletilecek sorunlar üzerine hemen her arkadaş söz aldı. Toplantıda konuşacak arkadaşları belirledik. Toplantıda istemlerimizi dile getirdik. Bu arada, grevcilere yardım için toplanmış olan parayı IG Metall sorumlusuna teslim ettik.

Şimdi grev bitti, ama savaşım sürüyor. Biz komünistler Türkiye işçileri bundan böyle yalnız bırakmayacağız. Alman ve öteki uluslardan sınıf kardeşlerimizle kol kola yürüyeceğiz.

FESTIVALDE

Feride Yamaç - Kopenhag

Danimarka Komünist Partisi'nin günlük gazetesi Land og Folk'un geleneksel festivali 18-19 Ağustos günleri yapıldı. Bu yıl 9. kez düzenlenen festivali 200 bin dolayında insanın gezdiği tahmin ediliyor.

Festivalde, sosyalist ve öteki ülkelerden bir çok komünist partisinin yanı sıra, TKP ve Atılım'ın açtığı stand geniş ilgi gördü.

Danimarka'daki Türkiye göçmen işçilerin örgütü de, festivalde aktif görev aldı. Ayrıca DİSK adına festivale davet edilen Gıda-İş MYK üyesi Hamdullah Güzel'de bir konuşma yaptı.

DİSK YÖNETİCİLERİNİN TAHLİYESİNE KARAR VERİLDİ

Savaşım sürüyor

Sıkıyönetim mahkemesi, DİSK davasında, tutuklu DİSK yöneticilerinin tahliyesine karar verdi. Bu tahliye kararı, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin, uluslararası alanda geniş destek bulan kararlı savaşımının bir başarısıdır.

Ama, bir eliyle tahliye kararı veren faşist diktatörlük, başka bir eliyle, başta DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk olmak üzere, Mustafa Aktulgalı, Özcan Kesgeç ve Çetin Uygur gibi DİSK yöneticilerinin bir bölümünü zindanlarda tutmaya devam etmektedir. Bunun yanı sıra, DİSK'e bağlı Maden-İş, Bank-Sen ve öteki sendikaların yöneticilerinin de katılmasıyla dava genişletilirken, idam ve ağır hapis cezaları istemi, sayıları şimdiden 500'ü aşmış olan sendikacının tepesinde asılı tutulmaktadır. Ayrıca, DİSK'i DİSK yapan savaşımın her zaman en önünde yürümüş olan birçok DİSK ve DİSK'e bağlı sendika yöneticisi, savaşımı hâlâ yurtdışında sürdürmek zorunda bırakılıyorlar. Ve en önemlisi, fabrikalara ve işyerlerine sınıf ve kitle sendikacılığını mayalayan savaşımın ürünü DİSK kapalı tutuluyor.

Bütün bunlara karşın, DİSK yöneticilerinin tahliyesi kararı, zorlu koşullarda süren sınıf savaşında elde edilen bir başarıdır. Bu, 12 Eylül'ün ilk günlerinden başlayarak yükselen, faşist diktatörlüğün zorbalık ve terörüne göğüs gerilerek yürütülen ve ifadesini "52'lere özgürlük" belgisinde bulan dayanışma-

nın bir kazanımıdır. DİSK yöneticilerinin tahliyesi kararı, nice kurbanlar verilerek yürütülen savaşımın, ölümler pahasına sürdürülen genel politik af direnişlerinin, yurtiçinde ve yurtdışında her olanaktan yararlanılarak yükseltilen dayanışma çalışmalarının boşa gitmediğini ortaya koyuyor. Dört yıldır yürüten savaşım sonucu kazanılan bu başarı, komünistlerin her zaman vurguladığı gibi, en ufak hakkın, en küçük kazanımın bile, ancak direnerek, uzlaşmasız ve kararlı bir savaşım ile elde edilebileceğini gösteriyor.

Şimdi savaşım sürüyor. Ve, en başından beri bu savaşımın ön sıralarında yürüten komünistler, DİSK yöneticilerinin tahliyesi kararını sağlayan uzlaşmasız yolda, savaşımı genişleterek ve güçlendirerek sürdürmenin, hem yeni başarıları ulaşmanın, hem de faşist diktatörlüğün attığı bu geri adımı, yine kendi sınıf çıkarları doğrultusunda yeni manevralar olanağı olarak değerlendirmesinin önüne geçmenin zorunlu koşulu olarak görüyorlar.

İşçi hareketinin önünde yeni görevler durmaktadır: Tahliyesine karar verilmişken zindanlarda tutulan DİSK yöneticileri serbest bırakılmalıdır! DİSK'in öteki yöneticileri serbestçe yurda dönebilmelidir! Sendikal hak ve özgürlükler tam olarak sağlanmalı, DİSK ve DİSK'e bağlı sendikalar açılmalı, DİSK ve Türk-İş işçilerinin özgür iradesiyle, tek çatı altında birleşmelidir! Şimdi, işçilerin sendikal hak ve özgür-

lük savaşımalarıyla, genel demokrasi savaşımını birleştirmenin olanakları her zamankinden fazladır.

Elbette, bu hedeflere doğru yol alınması, bundan önce olduğu gibi bundan böyle de, sert savaşların, kararlı direnişlerin, uzlaşmaz tutumların ve ısrarlı çalışmaların sonucu gerçekleştirilebilir. İşçilerin ve tüm demokrasi güçlerinin birliği yolunda atılacak adımlar, bu istemlerin yaşama geçirileceği günleri yakınlaştıracaktır. Komünistlerin önünde, şimdi de, fabrikalarda, işyerlerinde, hangi politik görüşten olursa olsun, hangi sendikanın üyesi olursa olsun, tüm işçilere önderlik etme görevi duruyor. Onlar, bu istemlerle, her koşulda süren işçi sınıfının sendikal birliğini sağlama gibi soluklu ve inatçı bir çalışmayı birleştirmeyi bileceklerdir.

Sınıf savaşı öğreticidir. Düşman da, işçi sınıfı da, yaşanan deneylerden öğreniyor, dersler çıkarıyor. Gerek 12 Eylül öncesinin, gerekse de askersel devirme sonrasının karanlık günlerinde yürüten savaşımın gösterdiklerinden sonra, her şeyin eskisi gibi, ya da eskinin basit bir tekrarıdan ibaret olacağını bekleyenler yanlış içine düşmüş olacaktırlar. Fabrikalardaki komünistler ve onların etrafında kenetlenen sınıf bilinçli işçiler, geçen savaşlar içinde kazanmış oldukları her koşulda savaşımı sürdürme yeteneğiyle birlikte, işçilerin sendikal birliğe ve kalıcı, güvenilir bir sendikal önderliğe kavuşturulmasının tek gerçekçi yolundan yürüyorlar. Bu görev, ancak, tabanda, işyerlerinde, günlük savaşlar içinde geniş işçi yığınlarının güvenini kazanmakla gerçekleştirilebilir. Bu yöndeki amaca yönelik, soluklu çalışma sürdürülecektir.

TÜM ANTİ FAŞİST...

Başı 2. sayfada

komünist kadroların, ilerici Gençlik Örgütü'nün geniş antiemperyalist, anti-faşist gençlik kesimlerini, örgütleme, birleştirme girişimlerini desteklemesi ve "İleri" gazetesinin gençliğin tek bir antifaşist, antiemperyalist gençlik örgütünde birleşmesi amacını aralıksız propaganda etmesi somut görevini öne koymuştur.

Bir avuç faşist dışında, işçi, köylü, öğrenci tüm genç kuşağın iş, öğrenim hakkı, ulusal bağımsızlık, barış ve ulusal demokrasi belgileri temelinde birleş-

tirilmesi olanaklı ve zorunludur. Olanaklıdır; çünkü faşist cuntanın ekonomik, akademik ve demokratik kazanımları budaması, aralıksız saldırılarını sürdürmesi ayrımsız tüm gençliği hedef almaktadır. Ve bugün yurtsever ilerici gençlik her türlü yasal örgüt kurma hakkından yoksun bırakılmıştır. Zorunludur; çünkü gençlik, birliğini sağladığı ölçüde, önüne koyduğu hedeflere ilerleyecek, faşist diktatörlüğün alaşağı edilmesi, ulusal demokrasinin kurulması savaşımında layık olduğu yeri alacaktır.

İlerici Gençlik örgütü içinde Mark-

Haciz memuru iş başında. Bu güne kadar yaptıkları bu günden sonra yapacaklarının garantisidir. Beklersek başımıza işte bunlar gelir.

Bugün Türkiye'de ekonomik sorunlar her zamandan daha çok politik bir nitelik taşıyor. Nasıl haciz memuru Başbakanlık yapıyorsa, ekonomi de o kadar politikayla bağlıdır bugün. Sorunun çözümü de bu nedenle dolaylı değil, dolaysız politiktir. Şimdi sorun Özal hükümetinin "ekonomik politikalarına" karşı kağıt üzerinde alternatifler üretmekten çok, cuntaya ve Özal hükümetine karşı politik alternatif üretmektir.

Haciz memurunu defetmeden hiçbir şeyi kurtaramayız...

sist-Leninist, komünist gençlerin varlığı, hem İlerici Gençlik örgütü'nün geniş gençlik yığınlarını birleştirmesinin temel etkeni olacak, hem de içinde bulunduğumuz ağır faşist baskı koşulları altında, ilerici gençlik hareketinin, örgütsel sürekliliğini sağlayacaktır. Bu, aynı zamanda İlerici Gençlik örgütü'nün işçi sınıfının yolundan, onun politik öncüsü TKP'nin yönlendiriciliğinde yürümesinin güvencesidir.

İlerici Gençlik Örgütü'nün en önemli özelliği gençliği işçi sınıfının yoluna yöneltmek olduğu kadar, antifaşist, antiemperyalist, antişoven tüm gençliği birleştirme perspektifine sahip olmasıdır. Gençlerin örgütü bu yığınsal birliği geliştirme esnekliğine sahip ve faşizm koşullarında savaşımı sürdürme yeteneğini koruyacak ölçüde sağlam olmalıdır. Böylece, varolan legal ve yarılegal olanaklardan, yaratıcılıkla sonuna kadar yararlanılabilmesinin koşulları da yaratılmış olacaktır. Tüm bunlar aynı zamanda antifaşist, antiemperyalist, antişoven gençlerin eylem birliği biçimlerinin oluşturulmasını da olanaklı kılacaktır.

Türkiye gençliğinin soylu savaşım geleneklerini taşıyan ilerici gençlerin, legal, yarılegal ve 12 Eylül sonrası derin gizlilik koşullarında aralıksız sürdürdükleri savaşım, bu görevlerin üstesinden başarıyla geleceklerinin kanıtıdır.

İMF'NİN HACİZ...

Başı 10. sayfada

süzleştirilmesinden başka yol bırakmadı. Ama önce köylüyü iyice bir bunalıma. Geliştirilen bir projeye göre, Tarım Kredi Kooperatifleri, bundan böyle küçük banka haline getirilecek. Yani mevduat toplayacaklar. Hem de yüksek faizle. Kırsal alandaki tefeci piyasasına bu kez devlet giriyor. Yüksek faizle mevduat toplayan banka, ancak yüksek faizle kredi verir. İşte size köylüyü kendi parasıyla bunalmanın yolu. Krediyi ödeyemeyen köylünün toprağı devlet eliyle haczedilebilir, devlet eliyle uygun biçimlerde öteki topraklarla birleştirilebilir.

TKP MK BİLDİRİSİ

Başı 1. sayfada

planlanıyor. Türkiye aynı zamanda Akdeniz'de de ABD'nin vurucu gücü yapılmak isteniyor.

Üçüncüsü, bu ikili amaç birbiriyile sıkı bağ içindedir ve özünde Reagan'ın "komünizme karşı haçlı seferi" anlayışı ile temellendirilmiştir. Pentagon'un ve ülkemizdeki ajanlarının tehlikeli planı şudur: Sovyetler Birliği'ne karşı Türkiye'yi gelecekte saldırı için kullanabilmek için, bugünkü aşamada Türkiye'nin cephe gerisini temizlemek. Bu plan içeride, tüm antiemperyalist, demokratik güçleri bastırmak anlamına gelmektedir. Generallerin "iç savaş" sözleri, Amerikan "ulusal güvenlik doktrinini"nden alınmıştır.

Dördüncüsü, ABD Başkanı Reagan, hergün dünyanın gözleri önünde Sovyetler Birliği'ne nükleer saldırı emrini nasıl vereceğini arsızca prova eden, partisinin kongresinde, komünizmi yüzünden silme kararları alan bir nükleer savaş manyağıdır ve ne yazık ki, generaller ve hükümet, Türkiye'nin kaderini bu adama kayıtsız şartsız teslim etme suçu işlemişlerdir.

İşte bütün bunlar, Türkiye'nin karşı karşıya olduğu tehlikenin boyutlarını anlamak için yeterlidir. Türkiye Kürdistanı'nda olup bitenleri, cuntayla teröristler arasındaki sıradan bir çatışma sananlar derin bir yanılgı içindedirler. Biz, "vatanın bölünmezliği" üzerine konuşanlara tüm vatanın tehlike altında olduğunu hatırlatmak istiyoruz.

Bununla birlikte, Pentagon henüz amaçlarına ulaşmış değildir. O nedenle, eğer barış yanlısı, demokratik güçler birleşir ve eyleme geçebilirlerse, önlerinde halâ duran fırsatları kullanabilirler. Türkiye'yi yıkımdan kurtarmak mümkündür.

- Türkiye Kürdistanı'nda ve sınır dışında süren askeri hareket derhal son bulmalıdır.

- Türkiye Kürdistanı'ndaki zorbalıklara son verilmelidir.

- Türk-Yunan anlaşmazlıkları NATO'nun dışında, iki ülke arasındaki görüşmeler yoluyla, barışçıl bir şekilde çözülmelidir.

- Kıbrıs sorunu, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin egemenliği, toprak bütünlüğü, bağılantısızlığı temelinde, iki toplumun çıkarları temelinde, toplumlararası görüşmeler yoluyla ve uluslararası bir konferansla çözülmelidir.

- Sovyetler Birliği'nin 29 Temmuz 1984 günlü barış önerileri desteklenmelidir.

TKP, aralarındaki görüş ayrılıklarına bakmaksızın, tüm sol güçlerin, tüm ulusal ve demokratik güçlerin, barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve Kürt ulusunun özgürlük davası için ortak bir anlayışa varılması ve birlikte daha etkili bir savaşım için elinden gelen yapıcı katkıyı göstermeye çalışacaktır.

Her şey barış için, halklararası dostluk için!

Demokrasi, bağımsızlık, halkların özgürlüğü ve genliği için!

24 Ağustos 1984

TKP MK

SAVAŞ DELİSİNİN...

Başı 4. sayfada

de yeni bir ordu kurdu. Rogers bundan sonrası için canla başla çalışmaya devam ediyor. Limni adasının NATO manevralarına katılması, bunun için Türkiye'nin "ikna" edilmesi sosyalist ülkelere karşı düzenlenmiş NATO manevralarına katılmayacağını açıklayan Yunanistan'ın hizaya çekilmesi ve adaların, doğal ve kuşkusuz silahlı bir engel haline getirilmesi, bunlar hep Rogers'in gönlünde yatan heveslerdir. Ankara'da yayınlanan haftalık "Diplomatic Pulse" bülteni, General Rogers'in, hem Türkiye'yi, hem de Yunanistan'ı İstanbul ve Çanakkale Boğazlarıyla ilgili uluslararası deniz ulaşım anlaşmalarını bozmaları yolunda kışkırtılmalarda bulunduğunu, bölgede durumun gerginleştiği dönemlerde Boğazların Sovyet gemilerine "kapatılması"nı istediğini belirtiyor. Evren diktatörlüğünün stratejistlerinin de bu heveslere yatkın olmadıkları söylenemez. Gerçekte onlar Limni ve benzeri sorunların, antisovyetizm ve başka alanlarda alınacak "tavizler" temelinde çözülebileceğini düşünüyorlar. Ege'nin paylaşılmasından doğrusu pek memnun olurlardı. Ama dimyata pirince giderken Ege'ye çıkış hakkını yitirmek de var.

Ege sorununda da, sorunun kaynağı NATO'dur, ABD emperyalizmidir. Yunanistan Başbakanı Papandreu "Yunanistan'a tehdit kuzeyden (sosyalist ülkelere) gelmiyor" dedi. Tehlikenin NATO üyesi Türkiye'den geldiğini söyledi. Cumhuriyet Halk Partisi eski Genel Başkanı ve eski Başbakanlardan Bülent Ecevit de hemen hemen aynı kelimelerle (Türkiye yerine Yunanistan'ı koyarak) aynı şekilde konuşmuştu. Bu iki saptamadan, şu gerçek ortaya gün gibi çıkıyor: Her iki ülkeye de

GREV HAKKI...

Başı 5. sayfada

önemli baskı aracımız yok. Toplu sözleşmelerde bu nedenle fazla bir şey yapılamaz" diyerek işçi sınıfına hiç savaşımadan, peşin bir yenilgiyi kabul ettirmek istiyorlar. Şu bir gerçek, gerici yasalarla sendikaların eli-kolu bağlanmış, grev hakkı yasal olarak kullanılmaz hale getirilmiştir. Komünistler elbette işçilere başarısızlığa mahkum eylemler önermiyorlar. Başarılı eylemler için birliğin, savaş azminin zorunlu olduğunu belirtiyorlar. Ancak bu oturuş beklemek anlamına gelmez. İşçi sınıfımızın tarihinde hiçbir hak savaşımından kazanılmamıştır. Kavel Kablo fabrikası işçileri 1963 Mart'ında greve çıkarken, bu hak yasalarla tanınmamıştı. 16 Eylül 1976 DGM'lere karşı Genel direniş ya da 22-25 Temmuz 1980 Genel Direniş gerçekleştirdiğinde yasalar da "Genel Grev Hakkı" yoktu. Ancak işçiler verilmeyen haklarını kullanarak bu eylemleri gerçekleştirdiler. Şimdi de grev hakkını elde etmek için savaşmak, grev silahını kullanmayı öğrenmek gerekiyor. Masada ve zirvede yenilmek istemeyen fabrikada yenmeye kararlı olmalıdır! Hak verilmez alınır!

tehlike, sosyalist ülkelerden değil, NATO'dan geliyor.

Komünistler, çok karmaşık bir sorun olsa bile, Ege sorununda da çözüm yolunun bulunabileceği kanısındadırlar. Çözüm yolu konusunda diktatörlük karşıtı güçlerin, ortak, benzer ya da aynı sonuçlara, yine demokratik bir tartışma, diyalog yoluyla ulaşabileceklerini düşünüyorlar. Türkiye Komünist Partisi, Ege'de Türkiye'ye karşı adaletsiz bir formülü kuşkusuz kabul etmiyor. Biz uluslararası hukuk kurallarına, ilkelerine Ege Denizi'ndeki özel duruma uygun, barışçı yollardan üretilmiş, Ege Denizi ile yaşamsal olarak ilgili tüm bölge ülkelerinin çıkarlarını yansıtan bir çözüm yolunun bulunmasından yanayız.

İşte bir dizi sorun! Görünüşte ülkemizle Yunanistan arasında, gerçekte iki ülke ile NATO, ABD emperyalizmi arasında. Ve iki ülke, birlikte bu oyunu bozmadan, sorunlar çözüleceğe benzeriyor.

Yalnız Ege ve Kıbrıs sorunlarında değil, Türkiye'nin ekonomik politik tüm sorunlarının çözümsüzlüğünün arkasında, emperyalizm ve işbirlikçi oligarşinin faşist diktatörlüğü var. Bu iki düşmana karşı ise demokrasiden yana, diktatörlüğe karşı güçlerin birliğinden başka çıkar yol yok. Hiç kimse tek başına bu düşmanları alt edemez. Bu nedenle de hiç kimse "ben başkaları'nın desteğine muhtaç değilim" dememeli, hiç kimse demokrasi güçlerinin çözüm yolları için koşulsuz tartışma önerilerini elinin tersiyle itmemelidir.

Barış ve demokrasi isteyenler için akıl yolu birden fazla değildir. Ve bu yol ancak tartışılarak bulunur. Bundan gayrisi Ankara'daki diktatörle, Washington'daki deliye yarar.

KOMÜNİST YARIŞMA

Başı 2. sayfada

ganlarına, "TKP'nin Sesi" Radyosuna yurttaşlarımızın gönderdiği binlerce haberle sansürün yrtılmaya başlandığını gösterdi. TKP'nin yayın organları şimdi çok daha tartışmasız bir şekilde, yalnız komünistlerin değil, bütün işçilerin, emekçilerin, Türk-Kürt tüm ezilenlerin, namuslu, yurtsever bütün yurttaşların özgürce konuştuğu bir kürsü oldu.

Türkiye Komünist Partisi, mektupla haber ve yazı gönderme yarışması ilk altı ayını doldururken, yurttaşları çabalarını iki kat artırmaya, diktatörlüğün sansürüne daha kesin darbeler indirmek için daha çok ve daha sık haber göndermeye çağırıyor. Parti üyesi yoldaşlar ve dostlarımız, partimizin yayınlarını izleyen işçiler, köylüler, gençler, aydınlar, kadın ve erkek tüm yurttaşlar,

Partimizin yayın organları ile bağ kurun!

Daha çok mektup gönderin, daha çok haber iletin!

10 Eylül'de diktatörlüğün kara sansürüne karşı daha kesin darbeler için bugünkü düzenin içyüzünü açığa vurun! Çalışan, namuslu, yurtsever insanların istemlerini, TKP basınında, radyosunda dile getirin!

16 Ağustos 1984 TKP MK, Sekreterliği

IMF'nin haciz memuru

G. BORA

Ramazanda bir iftar yemeğinde, yemekleri büyük bir açgözlülükle tüketen adama gazeteciler sordular: "Arjantin dış borçlarını ödemek istemiyor. IMF'ye kafa tutuyor, ne dersiniz?" Adam soruyu, yemeğini kesecek kadar önemli buldu. Hırsıyla yanıtladı: "Öyle kafa tutmakla filan olmaz bu işler! Öyle de olsa, böyle de olsa, Arjantin'e borçlarını ödetirler." (Cumhuriyet, 29 Haziran 1984)

Kim bu adam? Borçlusunun başına alıcı bir kuş gibi tünemiş, tefeciden hizmetleri karşılığı ek yüzde alan bir haciz memuru. Adı Turgut Özal. Kendi ülkesinin borçları sözkonusu olduğunda da ülkesinin başbakanı gibi değil, IMF'nin haciz memuru gibi konuşan, "Ödetirler adam" diyen bir adam.

Nasıl ödetirler? Haciz memuru nasıl ödetileceğini çok iyi biliyor. Her şeyden önce ekonominin başına haciz memurunu yetkili kılarlar. Borçlara itiraz edenleri, işçileri, köylülere, gençleri, aydınları susturmak için, haciz memurunun işini kolaylaştırmak için de genellikle askersel darbe yaparlar. Öyle ya, haciz memuru borçlunun evine, yanında jandarma, polis olmadan girebilir mi? Haciz memuru bütün ekonomiyi borca, borç ödeme takvimine göre ayarlar. Ülkemizin bugün 25 milyar dolara yaklaşan borcu var. Haciz memuru yeni hükümetini kuralıdan beri yani bir yıldan daha az bir zamanda, yaklaşık 700 milyon dolar ödetti bize. 1984 yılında yalnız borçların vadesi gelen faizleri 2,5 milyar dolar tutuyor. Haciz memuru hepsini öde-tecek.

Hatta kimilerinin "devrim" diye göklere çıkardığı Özal'ın "alternatifsiz ekonomik politikası" denilen şey de işte bundan ibarettir. Haciz memurunun ekonomik politikası tek hedefli: Onun biricik, kutsal hedefi emperyalist finans kuruluşlarına olan borçları zamanında aksatmadan ödeyebilmek. Bunu sağlamak için ekonominin tüm düzenini değiştirip, sanayiye, tarıma, dışalımı, dışsatımı ekonominin tüm araçlarını buna göre ayarlar. Ülkenin neyi var neyi yoksa satışa çıkartır. Zaten uluslararası emperyalist tefeci kuruluşları daha borcu verirken, haciz memurunun işini kolaylaştırır, ipotek karşılığı verirler borcu. Haciz memuru da devletin yetkili adamı olarak büyük bir rahatlıkla ipotek eder ülkeyi. İnanılmaz gibi geliyor, ama doğru. İşte belgesi: 8 Temmuz 1982'de Resmi gazetede Dünya Bankası ile imzalanan bir borç anlaşmasının metni yayınlandı. 28 Mayıs 1982'de imzalanan bu borç anlaşması 304,5 milyon dolarlık bir borç karşılığı Merkez Bankası'nın altın ve döviz varlıkları, KİT'ler dahil Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün varlıklarını ipotek ediyor Dünya Bankasına.

Bu 1982'deydi. O günden bu yana epeyce zaman geçti. İşler gelişti. Satışlar büyüdü. Ama itirazlar da arttı.

Şimdi haciz memuru, itirazları susturmak için, arada bir zirve toplantıları düzenliyor. İşçi sendikalarının yöneticilerini, üretici köylülerin temsilcilerini, esnaf örgütlerini ve kuşkusuz sanayicilerin itirazlarını dinliyor. Onlara tümüyle yalana, demagojiye dayalı umut dağıtıyor. Örneğin esnaflara, köylülere, küçük sanayicilere "Bekleyin kısa bir sürede kredi musluklarını açacağız" diyor. Yalan çabuk ortaya çıkıyor, ama olsun, Özal ikinci bir toplantıda onlara şöyle diyor: "Bekleyin, tabanlarınızı üyelerinizi oyalayın, başka çare yok, başka alternatif yok. Bekleyin. Beklemek istemezseniz işte süngü orada duruyor."

Özal'ın zirve toplantıları yığınları uyturma amacına pek ulaşmıyor. Ama hâlâ "bekleyelim" diyenler olduğuna göre tümüyle etkisiz olduğu söylenebilir mi?

Gör başına neler gelir?

Neyi bekleyeceğiz? Demokrasinin pişip ağzımıza düşmesini mi? Özgür toplu sözleşme düzeninin altın bir tepsi içinde bize sunulmasını mı? Ürünü müzün bedelinin değer fiyatın peşin olarak ve hemen ödenmesini mi? Özal'ın KİT'leri yağmalamaktan, emperyalistlere ve işbirlikçi tekelere peşkeş çekmekten vazgeçmesini mi? Ya da satış politikası uygulayan haciz memuru eliyle Türkiye'nin sanayileşip sözde modernleşmesini, böylelikle "özgürlükçü" demokrasinin ve "sosyal demokrasinin" daha yakınlaşacağı günleri mi?

Böyle düşünenlere halk türküsünün sözleriyle yanıt verelim: "Gör başına neler gelir".

Neler gelmez ki? Özellikle üzerinde düşünelim. En başta kamu sektörü, KİT'ler var toplan ağzında. Bunlar Özal'ın kısa sürede darmadağın etmek istediği kuruluşlardı. Formülünü bulmuş, kararnameyi çıkarmıştır. "Kamu yatırımlarının hızlandırılması" adı verilen bu yasa, bu kuruluşları, emperyalistlerin önüne seriyor. Olağanüstü kolaylıklarla. "Ucuz, kelepir mallar bunlar!" Mayıs ayında Sheraton otelinde "Uluslararası para piyasalarında Türkiye" konulu bir seminer düzenlendi. Seminer deyince aklınıza bilimsel bir toplantı gelmesin. Bir çeşit müzayedeye. Ünlü Ekrem Pakdemirli, Merkez Bankası'nın başkanı Yavuz Canevi ve Yabancı Sermaye Dairesi başkanı Namık Kemal Kılıç, bu toplantıda 80'den fazla yabancı bankacıya 73 projeyi sundular. İster ortak olun ister satın alın, nasıl isterseniz dediler. Bu 73 projenin arasında İskenderun ve Karabük demir çelik tesisleri, Atatürk Barajı, Soma ve Zonguldak maden yatakları ve daha birçok büyük kuruluş var.

Özal tarım alanlarını da emperyalistlere koşulsuz açmanın yollarını arıyor. Buna mecbur. Çünkü emperya-

listler özellikle bizim tarım alanlarınıza vurgundurlar. Övgüleri hep bu alanadır. Agro endüstri diye ağızlarının suyu akar. Ülkemize, az gelişmiş ülke orduları için yapılan, ama alıcı bulamayan F-16'ları yutturma başarısı gösteren General Dynamics tekeli aynı anlaşmayla tarım alanlarımıza el atmanın da formülünü geliştirmiş, kısacası bir taşla iki kuş vurmuştur. Hem bu uçakları bu kez Türk firması kılığında, gelişmekte olan ülkelere pazarlama olanağına kavuşuyor, hem de tarım ürünlerimizin dışsatımını kolaylaştırma adı altında tarıma giriyor. Emperyalistlerin tarımla ilgili niyetleri pek gizli değildir. İşte bir tanık: Özal hükümetinin ekonomik politikasını pek beğenen, eski IMF memurlarından, şimdi Cleveland'da Case Western Reserve Üniversitesinde öğretim üyesi Asım Erdilek yetkiyle konuşuyor: "Benim ABD'de edindiğim izlenim, Amerikan sermayesinin en fazla Türkiye'de Agroendüstriye ilgi gösterdiği yolundadır." (Cumhuriyet, 17 Haziran 1984) Başka bir tanık ister misiniz? John Stinchcombe konuşuyor, Amerikan Ekspres Bankası Türkiye şubesi müdürü: "Biz burada 60 ile 100 yıllık bir geleceğin planlamasını yapıyoruz. Olayı böyle görüyoruz." Gördünüz mü başımıza neler geliyor? Devam ediyor Stinchcombe, "Bugün uluslararası bir banka olarak sağlam bir ülke arıyorsanız herhalde Güney Amerika'ya değil, Türkiye'ye gidersiniz. Türkiye'de politik istikrar var (siz diktatörlük anlayın). Çalışmaya istekli bir işgücü potansiyeli var. (siz işsizlik alabildiğine, emek ucuz diye anlayın). Değerlenmemiş doğal kaynaklar var. Tarımda potansiyel büyük. Daha ne isteyeceksiniz." Öyle ya daha ne isteyeceksiniz? Stinchcombe en önemlisini söylemeden geçemiyor: "Ama daha gidecek yolunuz olduğunu, ve Özal hükümetinin bu yolda en kolay ilerleyecek hükümet olduğunu unutmanızı gerekiyor." (Cumhuriyet, 8 Temmuz 1984)

İşte bu kadar!

Haciz memurunu defetmeden...

Sanayi rölantiye alındı, % 50-60 kapasite ile yeni yatırım olmaksızın çalışıyor. Sıra tarımda. Gerçi düşüş başladı, ama yetmez. Köylünün iyice yoksulluğa itilip, muhtaç duruma düşürülmesi gerek. Şimdi bütün akıllar bunun için. Tapu ve köy kanunlarında yapılan değişikliklerle yabancılara mülk edinmelerine kolaylık sağlandı. Turizm bahanesiyle de olsa önemli değil, yol açıldı. Şimdi Özal'ın, ünlü toprakların birleştirilmesi projesine sıra geldi. Haciz memuru, toprakları haczedecek şimdi. Toprak reformunun tarım alanlarının parçalanmasına yol açacağını söyleyen, bu nedenle yapılmayacağını açıklayan Özal, kooperatifleri de, kimini satarak, kiminin statüsünü değiştirerek tarımar ettikten sonra parçalanmış toprakların birleştirilmesi için az ya da orta topraklı köylülerin mülk-

Arkası 8. sayfa